Опубликован на (https://www.bnm.md)

31.03.2023

Evoluția conturilor internaționale ale Republicii Moldova în anul 2022 (date trimestriale provizorii) - comunicat de presă

Conform datelor preliminare, în anul 2022, comparativ cu anul 2021, deficitul **contului curent** al balanței de plăți s-a majorat cu 33,9 la sută și a constituit 2 275,20 mil. USD (dintre care în trimestrul IV 2022 – 618,07 mil. USD). Raportul anual al deficitului contului curent la PIB a constituit 15,8 la sută și 16,0 la sută - în trimestrul IV 2022. Soldul contului curent a fost influențat, în principal, de majorarea deficitului comerțului exterior cu bunuri și de scăderea excedentului veniturilor primare. Excedentul balanței serviciilor s-a majorat substanțial, însă insuficient pentru a acoperi pe deplin creșterea deficitului balanței bunurilor și reducerea excedentului veniturilor primare.

Deficitul *comerțului exterior cu bunuri* înregistrat în balanța de plăți, în anul 2022, a constituit 4 983,63 mil. USD (dintre care 1 466,57 mil. USD reprezintă deficitul înregistrat în trimestrul IV 2022) și s-a majorat cu 18,9 la sută comparativ cu anul precedent, pe seama creșterii mai accentuate a valorii importurilor (+1 933,23 mil. USD) decât a exporturilor (+1 139,81 mil. USD).

Majorarea *exporturilor de bunuri*[1], în anul 2022, a fost determinată de creșterea de 2,2 ori a exporturilor către CSI (69,0 la sută fiind exporturile în Ucraina), cele către UE 27 au sporit cu 40,9 la sută, în timp ce exporturile către alte țări s-au diminuat cu 2,3 la sută. Exporturile de produsele minerale au înregistrat cea mai mare creștere - cu 586,53 mil. USD (de 22,9 ori) în mare parte pe seama reexportului de uleiuri din petrol și din minerale bituminoase în Ucraina. Produsele agroalimentare au fost, în continuare, principala categorie de bunuri exportate, iar în anul 2022, exportul acestora s-a majorat cu 35,6 la sută (+498,99 mil. USD), în principal pe seama exportului de uleiuri de floarea-soarelui, care a sporit de 3,1 ori (+249,34 mil. USD), porumb – de 2,7 ori (+212,60 mil. USD) și semințe de floarea-soarelui – cu 70,9 la sută (+139,56 mil. USD). De menționat scăderea de 3,6 ori (-149,62 mil. USD) a exportului de grâu și meslin.

Creșterea *importului de bunuri*[2], în anul 2022, a fost determinată de majorarea cu 44,1 la sută a livrărilor din țările Uniunii Europene (57,0 la sută din total), fiind urmată de livrările din alte țări, care au sporit cu 25,5 la sută, și cele din CSI, în creștere cu 7,7 la sută. Creșterea importului de bunuri, în anul 2022, a fost condiționată de produsele minerale, ce includ și reexporturile ulterioare semnificative a unor produse din această categorie către Ucraina, al căror import s-a majorat de 2,4 ori (+1 515,06 mil. USD), pe seama creșterii prețurilor și a volumelor fizice importate.

Excedentul *comerțului exterior cu servicii*, în anul 2022, s-a majorat cu 91,4 la sută, până la 904,07 mil. USD (dintre care 283,58 mil. USD în trimestrul IV 2022). Evoluția exporturilor de servicii a fost determinată de majorarea cu 76,7 la sută a serviciilor de călătorii, până la 740,17 mil. USD, în special a celor personale, care s-au majorat de 2,1 ori, până la 590,55 mil. USD, inclusiv cheltuielile și consumul refugiaților. Exportul serviciilor de transport s-a majorat cu 53,7 la sută și a totalizat 501,27 mil. USD, iar a celor de informatică – cu 32,6 la sută până la 468,67 mil. USD. Majorarea importurilor a fost determinată, în mare parte, de evoluția

serviciilor de transport, care au crescut cu 33,2 la sută, constituind 555,22 mil. USD, și a celor de călătorii (+ 17,3 la sută), în sumă de 422,82 mil. USD.

În anul 2022, excedentul *veniturilor primare* s-a diminuat de 4,1 ori, sau până la 65,51 mil. USD (în trimestrul IV a fost de 27,22 mil. USD). Remunerarea salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți a scăzut cu 6,1 la sută, până la 834,02 mil. USD. Veniturile din investiții directe ce revin nerezidenților, au crescut cu 39,3 la sută, în principal, datorită majorării cu 87,4 la sută a profiturilor reinvestite, până la 468,35 mil. USD.

Veniturile secundare, în anul 2022, au înregistrat o diminuare a excedentului cu 0,8 la sută, până la 1 738,85 mil. USD (dintre care 537,70 mil. USD în trimestrul IV 2022). Transferurile personale primite din exterior de rezidenți au scăzut cu 2,3 la sută și au constituit 1 203,33 mil. USD, în timp ce ieșirile acestora s-au majorat de 2,0 ori și au constituit 377,85 mil. USD. Se remarcă creșterea cu 41,9 la sută a ieșirilor de alte transferuri curente, neaferente administrației publice, ce reflectă estimativ și ajutoarele acordate refugiaților din Ucraina. Intrările din asistență tehnică, ajutorul umanitar și granturi în cadrul cooperării internaționale pentru toate sectoarele instituționale, în anul 2022, au crescut cu 61,0 la sută (în trimestrul IV 2022 acestea s-au majorat cu 22,8 la sută) și au totalizat 563,28 mil. USD.

Remiterile personale (suma remunerării nete a salariaților, a transferurilor personale și a celor de capital între gospodăriile casnice) primite de rezidenții Republicii Moldova, în anul 2022, s-au diminuat cu 3,6 la sută comparativ cu anul precedent și au constituit 1 985,77 mil. USD (dintre care 507,97 mil. USD – în trimestrul IV 2022), ceea ce reprezintă 13,8 la sută raportat la PIB (13,1 la sută în trimestrul IV 2022).

Contul de capital a consemnat, în anul 2022, un excedent de 20,17 mil. USD, comparativ cu deficitul de 51,02 mil. USD din anul 2021, determinat de ieșirile nete de capital înregistrate în sectorul privat (-20,28 mil. USD), în timp ce intrările de asistență tehnică din exterior ale administrației publice pentru finanțarea proiectelor investiționale au constituit 40,55 mil. USD. Soldul contului de capital, în trimestrul IV 2022, a înregistrat un excedent de 19,73 mil. USD.

Suma soldurilor contului curent și contului de capital denotă că, drept rezultat al tranzacțiilor curente și de capital ale rezidenților Republicii Moldova cu nerezidenții, necesarul net de finanțare externă în anul 2022 a constituit 2 255,03 mil. USD, ceea ce reprezintă 15,6 la sută în raport cu PIB (598,34 mil. USD în trimestrul IV 2022).

În anul 2022, **contul financiar** s-a soldat cu intrări nete de capital în valoare de 2 357,17 mil. USD (în trimestrul IV 2022 – 676,24 mil. USD), ca urmare a preponderenței tranzacțiilor de majorare a pasivelor rezidenților față de nerezidenți cu 1 683,37 mil. USD și a celor de scădere a activelor financiare externe ale rezidenților cu 673,80 mil. USD.

Diminuarea netă a **activelor externe**, ce reprezintă intrări nete de mijloace financiare, pe parcursul anului 2022, a fost determinată de micșorarea cu 1 384,56 mil. USD a activelor sub formă de *numerar și depozite* și a *creditelor comerciale și avansurilor* – cu 24,22 mil. USD. Concomitent, s-au înregistrat creșteri a *activelor de rezervă* cu 637,34 mil. USD (în trimestrul IV 2022 - cu 114,48 mil. USD). De asemenea, au avut loc majorări de active externe sub formă de *investiții directe* – 55,38 mil. USD și *împrumuturi* – 40,39 mil. USD.

Pasivele externe s-au majorat, în special, datorită preponderenței intrărilor de mijloace financiare de la nerezidenți în rezultatul creșterii angajamentelor externe sub formă de *împrumuturi* – cu 780,35 mil. USD, în mare parte contractate de către administrația publică. Angajamentele externe sub formă de *investiții directe* s-au majorat cu 592,04 mil. USD, reinvestirea profiturilor constituind 468,35 mil. USD, participațiile la capital

- 102,63 mil USD și instrumentelor de natura datoriei – 21,06 mil. USD. La creșterea pasivelor au contribuit și cele sub formă de *credite comerciale și avansuri*, care s-au majorat cu 245,81 mil. USD și *numerar și depozite* – cu 68,70 mil. USD.

Valorificările de împrumuturi pe parcursul anului 2022 au constituit 1 205,81 mil. USD, iar rambursările – 425,46 mil. USD. *Administrația publică* a contractat împrumuturi externe noi în valoare de 799,34 mil. USD, principalii creditori fiind Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 243,82 mil. USD, Fondul Monetar Internațional – 170,66 mil. USD, Asociația Internațională de Dezvoltare – 141,83 mil. USD, Agenția Franceză de Dezvoltare – 79,18 mil. USD, Banca Europeană de Investiții – 55,35 mil. USD, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 41,16 mil. USD, Comisia Europeană – 35,85 mil. USD, Guvernul Poloniei – 20,04 mil. USD, etc.

Poziția investițională internațională (PII) a Republicii Moldova, la 31.12.2022, a constituit 6 041,22 mil. USD (sau 41,9 la sută raportat la PIB), soldul net debitor majorându-se cu 15,8 la sută față de sfârșitul anului 2021.

Poziția activelor financiare externe a însumat 6 472,65 mil. USD, majorându-se cu 0,4 la sută de la începutul anului, iar a pasivelor – 12 513,87 mil. USD, în creștere cu 7,3 la sută. Raportul dintre poziția activelor și pasivelor externe a constituit 51,7 la sută (-3,6 p.p. față de situația de la finele anului 2021).

Poziția *activelor oficiale de rezervă* la 31.12.2022 a constituit 4 474,17 mil. USD, ceea ce corespunde tuturor criteriilor de suficiență: acoperirea a cel puțin 3 luni de importuri de bunuri și servicii (au acoperit 5,3 luni de import efectiv); acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (au acoperit 171,1 la sută); acoperirea a 20% din masa monetară M2 (au acoperit 94,2 la sută); acoperirea a 100-150% din suma: 30% din datoria externă pe termen scurt + 15% din alte angajamente externe + 5% din M2 + 5% din exporturi de bunuri și servicii (au acoperit 216,9 la sută).

Angajamentele sub formă de *investiții directe* s-au majorat cu 2,6 la sută comparativ cu 31.12.2021. Poziția investițiilor directe în capitalul propriu a totalizat 3 027,49 mil. USD (+5,1 la sută comparativ cu 31.12.2021), iar a instrumentelor de natura datoriei – 1 898,91 mil. USD (-1,2 la sută).

Datoria externă brută a Republicii Moldova a crescut cu 8,0 la sută pe parcursul anului 2022 și la 31.12.2022 a totalizat 9 457,80 mil. USD, ceea ce constituie 65,6 la sută raportat la PIB (+1,6 p.p. față de 31.12.2021).

Cea mai mare parte a soldului datoriei externe brute îi revine *datoriei pe termen lung* (72,4 la sută), care a constituit 6 842,99 mil. USD la 31.12.2022, majorându-se cu 9,3 la sută de la începutul anului 2022. *Datoria externă pe termen scurt* s-a majorat cu 4,7 la sută pe parcursul anului 2022 și la 31.12.2022 a constituit 2 614,81 mil. USD.

Datoria externă publică[3] a crescut cu 19,5 la sută comparativ cu finele anului 2021 și a reprezentat 34,5 la sută din totalul datoriei externe, totalizând 3 263,61 mil. USD. Conform situației la 31.12.2022, principalul creditor al statului este Fondul Monetar Internațional cu o pondere de 30,9 la sută din totalul datoriei publice (1 007,66 mil. USD), urmat de Grupul Băncii Mondiale cu 28,4 la sută sau 926,13 mil. USD și Banca Europeană de Investiții cu 13,3 la sută (434,07 mil. USD).

Datoria externă privată a constituit 65,5 la sută din totalul datoriei externe și s-a cifrat la 6 194,19 mil. USD, majorându-se față de 31.12.2021 cu 2,8 la sută. Creditarea intragrup din cadrul investițiilor directe a avut o pondere de 30,7 la sută din totalul datoriei externe private, societățile care acceptă depozite – 8,2 la sută, alte societăți financiare – 5,2 la sută, iar gospodăriilor populației le-a revenit o pondere de 1,1 la sută.

Mai multe detalii privind evoluţia conturilor internaţionale pot fi găsite în materialele analitice publicate pe pagina web a BNM:

Conturile internaționale ale Republicii Moldova în anul 2022 (date trimestriale provizorii) [1]

Seriile statistice în Baza de date interactivă:

- Balanța de plăți (MBP6) [2];
- Poziția investițională internațională (MBP6) [3];
- Datoria externă brută (MBP6) [4].

---

1. Date elaborate de BNM în baza datelor BNS, prin excluderea bunurilor pentru/după prelucrare (pentru care nu are loc schimbul dreptului de proprietate) și vânzărilor magazinelor duty-free.

2. Date elaborate de BNM în baza datelor BNS, selecții la import (prețuri CIF) după principiul țării de livrare, prin excluderea bunurilor pentru/după prelucrare (pentru care nu are loc schimbul dreptului de proprietate).

3. Inclusiv tranșele la creditele ECF și EFF primite în mai 2022 de la FMI (reflectate conform Îndrumarului metodologic al FMI Statistica DE, 2014 https://www.imf.org/external/np/sta/ed/ed.htm [5] paragraful 2.26); datele publicate de MF privind soldul datoriei de stat la situația din 30.06.2022 nu includ aceste sume, ele fiind reflectate în iulie 2022 (data intrării în vigoare a Legii nr. 7 din 21.01.2022 și Legii nr. 8 din 21.01.2022, care aproba atragerea de către Guvernul Republicii Moldova a împrumutului de stat extern din partea Fondului Monetar Internațional).

Смотрите также

Метки
Balanţa de Plăţi [6]
Datoria Externă [7]
Poziţia Investiţională Internaţională [8]
статистика [9]

Источник URЛ:
https://www.bnm.md/ru/node/65073

Ссылки по теме:

[1] https://www.bnm.md/ro/content/conturile-internationale-ale-republicii-moldova-anul-2022-date-trimestriale-provizorii [2] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP17.xhtml [3] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP20.xhtml [4] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP18.xhtml [5] https://www.imf.org/external/np/sta/ed/ed.htm [6] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=Balanţa de Plăţi [7] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=Datoria Externă [8] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=Poziţia Investiţională Internaţională [9] https://www.bnm.md/ru/search?

hashtags[0]=статистика